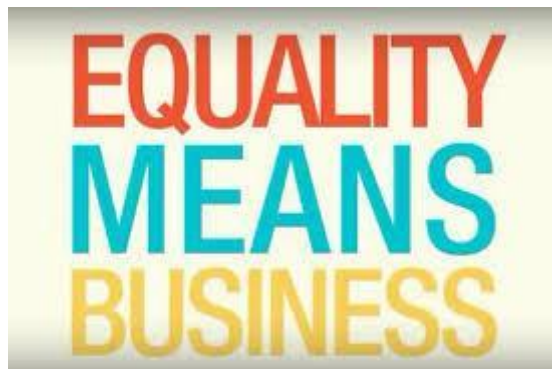

Ισότητα των φύλων vs Επιχειρηματικότητα

Όλα τα κράτη θεωρούν την προώθηση της επιχειρηματικότητας ως μια κρίσιμη πολιτική για τη βιώσιμη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και για την καινοτομία σε προϊόντα, διαδικασίες παραγωγής και οργανισμούς (OECD 2012). Οι χώρες με υψηλά ποσοστά συνολικής επιχειρηματικής δραστηριότητας συνδέονται επίσης με υψηλά ποσοστά γυναικείας επιχειρηματικής δραστηριότητας (Verheul et al. 2006). Ο αριθμός των γυναικών επιχειρηματιών σε όλο τον κόσμο αυξάνεται σταδιακά τα τελευταία χρόνια- οι ερευνητές και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής δίνουν μεγαλύτερη προσοχή στη γυναικεία επιχειρηματικότητα (Nedelcheva 2012). Σύμφωνα με την έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ για το χάσμα μεταξύ των φύλων, για τη μέτρηση του χάσματος μεταξύ των φύλων σε παγκόσμιο επίπεδο λαμβάνονται υπόψη διαστάσεις όπως η οικονομική συμμετοχή και οι ευκαιρίες των γυναικών, το εκπαιδευτικό επίπεδο, η υγεία και η επιβίωση, καθώς και η πολιτική ενδυνάμωση.

Η ισότητα των φύλων ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα

Η ισότητα των φύλων αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση ενός ευημερούντος, ειρηνικού και βιώσιμου κόσμου. Η ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο για την οικονομική, την κοινωνική και την επιχειρηματική ανάπτυξη. Για να αποτυπωθεί το επίπεδο εξέλιξης των γυναικών και ο βαθμός πρόσβασης τους στους πόρους και τις δυνατότητες χωρίς να δεσμεύονται από διακρίσεις, χρησιμοποιείται ο Δείκτης Ανάπτυξης Φύλου του UNDP για τη μέτρηση της ισότητας των φύλων σε όλες τις χώρες. Η ισότητα των φύλων υποδηλώνει ότι όλα τα αγόρια, τα κορίτσια, οι γυναίκες και οι άνθρωποι όλων των τάξεων και πολιτισμών συμμετέχουν σε ίση βάση και έχουν την ίδια αξία. Έχουν ίση πρόσβαση σε ευκαιρίες διοίκησης, ελευθερίες και πόρους. Η ισότητα των φύλων αναφέρεται στο γεγονός ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ελεύθεροι να αναπτύξουν τις προσωπικές τους ικανότητες και να λάβουν αποφάσεις χωρίς να περιορίζονται από στερεότυπα και προκαταλήψεις σχετικά με τους ρόλους των φύλων. Σημαίνει επίσης ότι λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα, οι ανάγκες και οι προτεραιότητες των ανδρών και των γυναικών, καθώς και των κοριτσιών και των αγοριών, αναγνωρίζοντας την ποικιλομορφία μεταξύ των διαφόρων ομάδων. Η ισότητα

των φύλων αναφέρεται στην ιδέα ότι τα δικαιώματα, οι ευθύνες και οι ευκαιρίες ενός ατόμου δεν θα πρέπει να καθορίζονται από την εθνική καταγωγή, την ηλικία, την ικανότητα αυτοεξυπηρέτησης, την αναπηρία ή την τοποθεσία -αγροτική ή αστική.

Οφέλη της ισότητας των φύλων

Μεταξύ των σημαντικότερων οφελών της ισότητας των φύλων, μπορούν να αναφερθούν:

Οικονομική ισότητα: Η κοινωνία κερδίζει όταν οι ευκαιρίες απασχόλησης είναι ίσες και για τα δύο φύλα. Οι έρευνες δείχνουν ότι ένας ποικιλόμορφος χώρος εργασίας -που περιλαμβάνει την ποικιλομορφία των φύλων- είναι ένας πιο παραγωγικός χώρος εργασίας. Η οικονομία επωφελείται επίσης από αυτή την επιτυχία στην εργασία. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) ενός έθνους αυξάνεται δραματικά, τα ποσοστά φτώχειας μειώνονται, οι κοινότητες ευημερούν και σε όλα τα φύλα παρέχονται ίσες ευκαιρίες απασχόλησης.

Βελτιωμένη εκπαίδευση: Κάθε μαθητής στο εκπαιδευτικό σύστημα κερδίζει από την ισότητα των φύλων. Τα κορίτσια που πηγαίνουν σχολείο είναι πιο πιθανό να είναι παραγωγικά και υγιή, να κερδίζουν περισσότερα χρήματα και να προσφέρουν ένα καλύτερο μέλλον στις οικογένειές τους. Αυτό στη συνέχεια συμβάλλει στην οικοδόμηση ενός οικονομικού συστήματος που ωφελεί τους ανθρώπους όλων των φύλων και βελτιώνει την υγεία της κοινότητας. Η UNICEF αναφέρει ότι η δευτεροβάθμια εκπαίδευση αυξάνει σημαντικά τα κέρδη ενός κοριτσιού κατά τη διάρκεια της ζωής του, αυξάνει τον ρυθμό ανάπτυξης της χώρας, μειώνει τους παιδικούς γάμους, μειώνει την παιδική θνησιμότητα, μειώνει τη θνησιμότητα των μητέρων και μειώνει την καχεξία των παιδιών.

Μειώνεται η φτώχεια: Τα πιο φτωχά άτομα στον κόσμο είναι οι γυναίκες και τα κορίτσια. Οι κύκλοι της φτώχειας επαναλαμβάνονται επειδή δεν τους παρέχεται ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, στις ευκαιρίες απασχόλησης και στο εισόδημα. Οι ίσες ευκαιρίες για άνδρες και γυναίκες θα μπορούσαν να βγάλουν ολόκληρες οικογένειες από τη φτώχεια και να μειώσουν το ποσοστό φτώχειας παγκοσμίως.

Καλύτερη υγεία: Οι έρευνες δείχνουν ότι οι ανισότητες μεταξύ των δύο φύλων έχουν δυσμενείς επιπτώσεις σε διάφορες συνέπειες για την υγεία, όπως ο οικογενειακός προγραμματισμός, η διατροφή, οι πανδημικές ασθένειες και η υγεία των μητέρων και των παιδιών. Οι έρευνες δείχνουν ότι όταν τα ιατρικά συστήματα επανασχεδιάζονται ώστε να διασφαλίζεται ότι όλα τα φύλα έχουν ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, προκύπτουν καλύτερα αποτελέσματα για την υγεία. Τα αποτελέσματα αυτά περιλαμβάνουν μειωμένα ποσοστά θνησιμότητας, κατάθλιψης και διαταραχής μετατραυματικού στρες (PTSD), βελτιωμένη αυτοαξιολόγηση της υγείας και μειωμένη κατανάλωση αλκοόλ.

Τρέχουσα κατάσταση στο πλαίσιο της ισότητας των φύλων

Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες ορισμένων διεθνών οργανισμών, π.χ. των Ηνωμένων Εθνών και της Παγκόσμιας Τράπεζας, να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά την πρόσβαση στις ευκαιρίες, οι ανισότητες μεταξύ των φύλων εξακολουθούν να είναι ευρέως διαδεδομένες και οι γυναίκες στερούνται ίσων δικαιωμάτων με τους άνδρες (Sarfaraz and Faghih 2011). Πράγματι, αν και έχει σημειωθεί πρόοδος τα τελευταία χρόνια, η ισότητα των φύλων δεν θα επιτευχθεί έως το 2030, αν συνεχιστούν οι σημερινές συνθήκες. Ως αποτέλεσμα, η ανισότητα των φύλων εξακολουθεί να είναι υψηλή και εμποδίζει

την οικονομική ανάπτυξη, μειώνοντας τη δεξαμενή των δυνητικών ταλέντων, μέσω της στρεβλής πρόσβασης του ενός φύλου στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία καινοτομίας. Σε χώρες με λιγότερες διακρίσεις λόγω φύλου, οι γυναίκες μπορεί να απολαμβάνουν ίσες ευκαιρίες με τους συμπατριώτες τους και να έχουν καλύτερη πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες, γεγονός που μπορεί να τις αποθαρρύνει από το να αναλάβουν το ρίσκο της ίδρυσης της δικής τους επιχείρησης. Το αποτέλεσμα αυτό συμφωνεί επίσης με άλλες μελέτες, π.χ. ότι στις πλούσιες χώρες, οι μεγαλύτερες εταιρείες και η δημόσια απασχόληση προσφέρουν συνήθως υγιεινολογική περίθαλψη και υποστήριξη για τις εργαζόμενες μητέρες και, ως εκ τούτου, μειώνουν τα κίνητρα των γυναικών για ίδρυση επιχειρήσεων και αυτοαπασχόληση (Allen κ.ά. 2006- Sarfaraz κ.ά. 2014).

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι λόγοι πίσω από την έλλειψη γυναικείας επιχειρηματικής δραστηριότητας στις αναπτυσσόμενες οικονομίες φαίνεται να είναι διαφορετικοί από τις ανεπτυγμένες οικονομίες. Η σημασία της προώθησης της γυναικείας επιχειρηματικής δραστηριότητας φαίνεται να είναι πιο ουσιαστική στις αναπτυσσόμενες χώρες με υψηλό χάσμα μεταξύ των φύλων στην απασχόληση. Μια παλαιότερη μελέτη των Baughn et al. (2006) καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, συνολικά, "η ίδια η ισότητα των φύλων δεν προβλέπει το ποσοστό των γυναικών επιχειρηματιών". Οι Sajjad et al. (2020) μελέτησαν πρόσφατα τη συμβολή των γυναικών επιχειρηματιών, διερευνώντας τη σχέση αυτή με τη μέτρηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο. Χρησιμοποίησαν δευτερογενή δεδομένα από την έκθεση Female Entrepreneurship Index Report 2015, την έκθεση Human Development Report 2015 και τον δείκτη παγκοσμιοποίησης KOF Globalisation Index 2015 που καλύπτουν 69 χώρες του κόσμου. Τα αποτελέσματα εξήγησαν τον σημαντικό αντίκτυπο της γυναικείας επιχειρηματικότητας στις οικονομίες του κόσμου. Η συμμετοχή των γυναικών σε επιχειρηματικές δραστηριότητες όχι μόνο στηρίζει το οικογενειακό τους εισόδημα, αλλά διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία της κοινωνίας.

Βιβλιογραφία

Allen, I.E., M. Minniti, and N. Langowitz. 2006: 2005 Report on Women and Entrepreneurship. In: The Global Entrepreneurship Monitor. Babson Park, MA/ London.

Baughn, C.C., B.L. Chua, and K.E. Neupert. 2006. The Normative Context for Women's Participation in Entrepreneurship: a Multicounty Study. *Entrepreneurship: Theory and Practice* 30(5): pp. 687– 708. 10.1111/j.1540-6520.2006.00142.x.

Nedelcheva, S. 2012. Female Entrepreneurship in Denmark. MSc Thesis. Denmark: International Business, Aarhus University, Business and Social Sciences.

OECD. 2012. Gender Equality in Education, Employment and Entrepreneurship: Final Report to the MCM 2012. <https://www.oecd.org/employment/50423364.pdf>

Sajjad, M., N. Kaleem, M.I. Chani, and M. Ahmed. 2020. Worldwide Role of Women Entrepreneurs in Economic Development. Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship Vol. 14 (2), pp. 151–160. <https://doi.org/10.1108/APJIE-06-2019-0041>.

Sarfaraz, L., N. Faghih, and A.A. Majd. 2014. The Relationship Between Women Entrepreneurship and Gender Equality. Journal of Global Entrepreneurship Research 4(6). <https://doi.org/10.1186/2251-7316-2-6>.

Verheul, I., A. V. Stel and R. Thurik. 2006. Explaining Female and Male Entrepreneurship at the Country Level. Entrepreneurship and Regional Development, 18(2), pp. 151-183. DOI: 10.1080/08985620500532053

